

Heliga texter och urkunder

Religjös urkunder är mycket viktiga källor till en religions tro och liv. I de religiösa urkunderna förmedlas både det religiösa läroinnehållet och religiösa traditioner. I skriftlösa kulturer har de religiösa traditionerna förmedlats muntligt från generation till generation. Ett exempel är tron på den store Anden och regndansritualer hos de gamla nordamerikanska indianstammarna. Kulturer som har haft ett skriftspråk har efterhand sammanställt traditioner och berättelser i religiösa skrifter. I de flesta religioner finns religiös litteratur, som exempelvis innehåller böner, regler eller ritualer. Dessa skrifter har vid sidan om ritualer, platser, föremål och symboler en mycket stark betydelse för de troende.

Alla religiösa skrifter inom en viss religion har inte samma status. Inom en religion kan det finnas en mängd olika skrifter, men det är bara vissa av dem som har fått en särskild status och som brukar kallas *heliga skrifter*. Vilka böcker som har fått denna särställning kan variera mellan olika grupper inom en och samma religion.

Heliga texter och urkunder | 449

FÖRDJUPANDE TEXTER OCH EXTRAMATERIAL B4.4

Utdrag ur religionernas kanoniska skrifter

Här följer några hänvisningar till texter från världsreligionernas kanoniska skrifter. Texterna är samlade under några olika teman som rör centrala områden i religionernas trosuppfattningar.

Detta är inga heltäckande samlingar med texthänvisningar, utan endast exempel på texter som berör viktiga områden. Det finns flera andra centrala texter i de olika religionernas heliga skrifter. Dessutom bör man hålla i minnet att olika grupper inom respektive religion kan betona olika texter eller tolka texter på olika sätt.

FÖRDJUPANDE TEXTER OCH EXTRAMATERIAL B4.4

Gudsbilder

Tanak

1 Mos. 1:1-31, 2:1-3

2 Mos. 3:1-14

2 Mos. 20:1-21

2 Mos. 34:6

Nya testamentet

Matt. 1:18-25

Matt. 15:29-31

Matt. 28:18-19

Mark. 16:19

Luk. 7:18-23

Luk. 18:15-17

Joh. 1:1-18

Joh. 5:19-22

Rom. 5:8

1 Joh. 4: 7-21

Koranen

Sura 10:68

Sura 14:32-33

Sura 20:98

Sura 24:35

Sura 28:70

Sura 30:54

Sura 39:52

Sura 112

Rigveda

Bok I Hymn 1, 2, 3

Bok VIII Hymn 29

Atharvaveda

Bok IV Hymn 2

Bhagvata-Purana

1.3 (Vishnu), 6.58-93 (Shiva)

Markandeya Purana

79-81 (Devi)

Vinaya Pitaka

Khandhaka – Mahavaga 1:14

FÖRDJUPANDE TEXTER OCH EXTRAMATERIAL B4.4

Skapelsen

Tanak

1 Mos. 1:1-31, 2:1-3

Neh. 9:6

Job 38 - 41

Ps. 8

Ps. 33:6-9

Ps. 136

Jes. 40:12-31

Jer. 10:12-16

Syr. 42:15 - 43:33

Nya testamentet

Joh. 1:1-5

Apg. 17:22-31

Rom. 8:18-27

Kol. 1:9-23

Upp. 21:1-8

Koranen

Sura 2:117

Sura 2:164

Sura 13:3

Sura 16:3

Sura 16:10-13

Sura 30:17-30

Sura 32:4

Sura 39:5

Sura 39:62

Sura 87:1-3

Rigveda

Bok V Hymn 85

Bok X Hymn 2

Bok X Hymn 90

Bok X Hymn 129

Bhagvata-Purana

1.3

Sutta Pitaka (Andra korgen – lärosatsernas korg)

Samyutta-Nikaya 99

FÖRDJUPANDE TEXTER OCH EXTRAMATERIAL B4.4

Människosyn

Tanak

1 Mos. 1:26-28

1 Mos. 6:3

Job 7:17-18

Ps. 8

Ps. 39:5-7

Ps. 90:10

Ps. 139

Pred. 1:3-11

Jes. 40:6-8

Syr. 18:8-14

Nya testamentet

Luk. 15:1-31

Joh. 3:16

Rom. 5:12-21

Ef. 4:17-24

Kol. 3:1-17

Koranen

Sura 4:28

Sura 15:26

Sura 19:67

Sura 21:34-35

Sura 38:71

Sura 75:38

Sura 87:1-3

Rigveda

Bok X Hymn 90

Atharvaveda

Bok X Hymn 2

Sutta Pitaka (Andra korgen – lärosatsernas korg)

Samyutta-Nikaya 99

Anguttara-Nikaya III 38

FÖRDJUPANDE TEXTER OCH EXTRAMATERIAL B4.4

Synd och frälsning

Tanak

1 Mos. 3:1-19

2 Mos. 20:1-21

2 Mos. 34:7

Ps. 25

Ps. 32

Ps. 103:1-14

Mik. 7:18

Nya testamentet

Luk. 15:1-7

Joh. 3:16-18

Rom. 3:20-31

Rom. 5:1-11

Ef. 1:7-8

1 Joh. 1:9

Koranen

Sura 2:82

Sura 3:185

Sura 4:124

Sura 5:72

Sura 7:40

Sura 7:42

Sura 10:26

Sura 19:60

Rigveda

Bok X Hymn 90

Upanishaderna

Brihadaranyaka – Läran om återfödelse

Mahabharata

Bhagavadgita – Kapitel 2:1-22

Vinaya Pitaka

Khandhaka – Mahavaga I 1-4

Khandhaka – Mahavaga I 6

FÖRDJUPANDE TEXTER OCH EXTRAMATERIAL B4.4

Döden och livet därefter

Tanak

1 Mos. 3: 1-8, 17-19

2 Sam. 14:14

Job 7:9-10

Jes. 5:14

Jes. 26:14

Jes. 26:19

Pred. 9:5-6, 10

Dan. 12:2-3

Nya testamentet

Matt. 23:23-33

Luk. 23: 42

Joh. 3:16

Joh. 5: 24

Joh. 17:3

Joh. 20:1-18

Apg. 24:15

1 Kor. 15:12, 20, 35-44

Upp. 20:12

Upp. 21:1-5

Koranen

Sura 3:185

Sura 7:42

Sura 11:108

Sura 16:22-32

Sura 22:5-7

Sura 39:42, 71-73

Sura 70:19-35

Sura 76:1-31

Rigveda

Bok X, Hymn 16:1-14

Bok X, Hymn 18:1-11

Upanishaderna

Brihadaranyaka – Läran om återfödelse

Brihadaranyaka, Tredje och Fjärde Brahmana

Mahabharata

Bhagavadgita, kapitel 2:1-22

Sutta Pitaka

Mahaparinibbana Suttanta II

Samyutta-Nikay

FÖRDJUPANDE TEXTER OCH EXTRAMATERIAL B4.4

Regler och moral

Tanak

2 Mos. 20:1-21

3 Mos. 11:1-46

Ords. 11:2, 3, 13, 17

Ords. 12:21-28

Nya testamentet

Matt. 5:17-47

Matt. 6:1-34

Matt. 7:1-14

Matt. 22:34-40

Matt 25:31-46

Rom. 6:1-14

Rom. 12:9-10

Gal. 5:13-26

Koranen

Sura 2:219

Sura 3:104

Sura 4:36

Sura 5:32

Sura 22:30

Sura 25:72

Sura 29:17

Sura 33:70

Sura 49:11

Sura 70:19-35

Upanishaderna

Brihadaranyaka – Läran om återfödelse

Vinaya Pitaka

Sutta-Vibhanga - Patimokkhasutta 1:1-4

Khandhaka – Mahavaga 1:14

Khandhaka – Mahavaga 1:21

Sutta Pitaka

Digha-Nikaya XXII Mahasatipatthanasutta 2-11

Digha-Nikaya XXII Mahasatipatthanasutta 31

UPPGIFTER OCH DISKUSSIONSFRÅGOR B4.4

- Vad betyder begreppet "kanon" i samband med religiösa skrifter?
- Människor med en religiös övertygelse betraktar ofta de religiösa skrifterna som en auktoritet. På vilka sätt kan religiösa skrifter vara en auktoritet för troende i olika religioner? Vilka konsekvenser kan detta få i de troendes liv? Kan det finnas både positiva och negativa konsekvenser?
- Man kan läsa och tolka religiösa skrifter på olika sätt. Vad kännetecknar de vanligaste sätten att tolka religiösa skrifter? Vilket eller vilka sätt känner du dig mest bekväm med?
- Vilka olika genrer (texttyper/typer av innehåll) finns i de olika religionernas heliga skrifter? Skiljer sig skrifterna åt på något sätt när det gäller vilka genrer som återfinns?
- Jämför de fem världsreligionernas syn på människan och människans roll i tillvaron. Vilka likheter och skillnader lägger du märke till?
- Jämför de abrahamitiska religionernas syn på Gud (se texthänvisningar under "Utdrag ur religionernas kanoniska skrifter"). Vilka likheter och skillnader upptäcker du? Vilken eller vilka anser du är de avgörande skillnaderna?
- Jämför berättelser personer och händelser som återfinns både i Bibeln och Koranen (t.ex. berättelserna om Abraham som ska offra sin son, Josef i Egypten eller Jesu födelse). Vilka likheter och skillnader upptäcker du? Vad kan dessa skillnader bero på?
- Jämför olika religiösa skrifers beskrivning av världens ursprung och skapelse. Vilka likheter och skillnader upptäcker du?
- Jämför olika religiösa skrifers människosyn (se texthänvisningar under "Utdrag ur religionernas kanoniska skrifter"). Vilka likheter och skillnader upptäcker du?
- Jämför olika religiösa skrifers beskrivning av synd och frälsning (se texthänvisningar under "Utdrag ur religionernas kanoniska skrifter"). Vilka likheter och skillnader upptäcker du?
- Jämför olika religiösa skrifers beskrivning av döden och livet därefter (se texthänvisningar under "Utdrag ur religionernas kanoniska skrifter"). Vilka likheter och skillnader upptäcker du?

- Jämför olika religiösa skrifers beskrivning regler och moral (se texthänvisningar under "Utdrag ur religionernas kanoniska skrifter"). Vilka likheter och skillnader upptäcker du?

LÄNKAR B4.4

Internet Sacred Texts Archive

www.sacred-texts.com

The Complete Jewish Bible – With Rashi Commentary

www.chabad.org/library/bible_cdo/aid/63255/jewish/The-Bible-with-Rashi.htm

The Tanakh online

www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Bible/jpstoc.html

Bibel 2000 – Svenska Bibelsällskapet

www.bibeln.se

Svenska Folkbibeln Online

www.folkbibeln.net

The Brick Bible

thebrickbible.com

Koranens Budskap

www.koranensbudskap.se

The Noble Qurán

quran.com

BhagavadGita på svenska (från 1910)

runeberg.org/bhagavad

BhagavadGita på svenska (pdf-fil)

vrinda.vaisnava.hu/vrindastudio/sueco/bhagavadgita.pdf

Vrinda.se – Vediska visdomar

www.vrinda.se/visdomar/visdomar.php

Vedaskrifterna (engelska)

www.sacred-texts.com/hin/index.htm#vedas

Upanishaderna (engelska)

www.sacred-texts.com/hin/index.htm#upan

Mahabharata (engelska)

www.sacred-texts.com/hin/index.htm#maha

Bhagavadgita (engelska)

www.sacred-texts.com/hin/index.htm#gita

Tipitaka på svenska

www.dhamma.se/buddha/230.htm

Suttor på svenska

www.dhamma.se/buddha/22.html

Dharmatexter på svenska

www.gomde.se/dharmatexter

Tipitaka –The Pali Canon

www.accesstoinsight.org/tipitaka/index.html

Sacred Texts – Buddhism

www.sacred-texts.com/bud

FILMER B4.4

YouTube – History of the Bible

www.youtube.com/results?search_query=history+of+the+bible&aq=f

YouTube – Koranens Budskap

www.youtube.com/user/KoranensBudskap

YouTube – Quran recitation complete

www.youtube.com/watch?v=6g-2TpJIPBQ

YouTube – Stories from The Holy Quran Cartoon Series

www.youtube.com/watch?v=qdUCX2cjqFo

YouTube – Animated Islamic Videos For Kids & Grown ups

www.youtube.com/user/Cartoons4MuslimKids?feature=watch

YouTube – Ramayana video clips

www.youtube.com/results?search_query=ramayana

Dailymotion – Ramayana video clips

www.dailymotion.com/en/relevance/search/ramayana/1